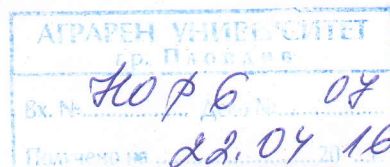

**ЛЕСОТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ
АГРОНОМИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ**

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-с-н Славка Проданова Лукипудис, съгласно Заповед № РД-16-320/22.03.2016г. на Ректорът на АУ, Пловдив, определена за член на научното жури, назначено по конкурс обявен в ДВ бр.94/ 04.12.2015 г. за заемане на академичната длъжност „Доцент”, по Област на висше образование: 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, **Професионално направление 6.1. Растениевъдство, Научна специалност: Селекция и семепроизводство на културните растения**, по доклад на Декана на Агрономически факултет на АУ, Пловдив (*Протокол № 1.02.02.2016 г. на ФС на АФ*), и в съответствие с чл. 4(3) ЗРАСРБ и чл. 5(3) от ППЗРАСРБ и ППЗРАСРБ в АУ, Пловдив.

с кандидат гл. ас. д-р **МАРИНА ПЕТРОВА МАРЧЕВА**,
катедра „Генетика и селекция”, Агрономически факултет на АУ, Пловдив
Заявление за участие в конкурса № Нор8 № 10/ 24.02.2016 г..

Предоставените документи и материали във връзка с участието в обявения конкурс, отговарят на изискванията на чл.4(3) от ЗРАСРБ и чл. 5(3) от ППЗРАСРБ и ППЗРАСРБ

I. Биографични данни на кандидатът за заемане на академичната длъжност „ДОЦЕНТ” – гл. ас. д-р Марина Петрова МАРЧЕВА, е родена на 27.08.1976г. в гр. Пазарджик. Завършва АУ, Пловдив през 2001г. (*Диплома за завършено висше образование № 19882/2001.*). Общият трудов стаж на гл. ас. М. Марчева възлиза на 12 години. Европейският образец на творческата ѝ автобиография показва, че трудовият ѝ научен път е бил целенасочен (*в научните звена*), а преподавателската ѝ дейност е в областта на „Селекция и семепроизводство на културните растения” в АУ, Пловдив.

Започва трудовата си дейност (2006 г.) в Център за научно-техническа информация, София. Работила е като младши експерт в отдел РХС (*ИАСАС, София*). През периода 2007 - 2011 г. работи като научен сътрудник II степен в ИРГР, Садово. От януари 2011 г. до сега, работи последователно като асистент и главен асистент в катедра „Генетика и селекция” към АФ на АУ, Пловдив, следвайки последователното повишаване в степени, според изискванията на ЗРАСРБ и ППРАСРБ (2010г.), респ. ППЗРАСРБ в АУ.

Последните 5 (пет) години (*през учебните 2010/ 2011 до 2015/ 11.01.2016 г.*) работи като гл. ас. в катедра „Генетика и селекция” в АФ на АУ, Пловдив, с извършване и усъвършенстване на преподавателската си дейност, с официално потвърдени 2147 академични часа общ хорариум, от които 84 часа лекционни (*през последните две години*), 1731 академични часа изведени упражнения и 365 часа извънаудиторна заетост (*удостоверение № ЛС-08/28.01.2016г.*).

През периода 2002 – 2006 г.е разработила и защитила образователната и научна степен „доктор” (*Диплома изд. ВАК, № РД 31399/21.05.2007 г.*) в АУ, Пловдив, по професионално направление 6.1. Растениевъдство, научна специалност „Селекция и семепроизводство на културните растения” н.ш. 04.01.05 на тема „**Проучване на възможностите за използване на цитоплазмената мъжка стерилност в селекцията на двуредния ечемик (*Hordeum distichum* L.)**”.

Кандидатката е с успешно завършена научно-изследователска специализация (2008г.) „Gene bank management and operation course“, NordGen, Nordik Genetik Resources Center, Sweden. Има ефективни участия в работни срещи (2007 г. *В Будапеща, Унгария*) и в 2 научни семинари (2008 г. *в България, София*)

II. НАУЧНО ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И ПРИЛОЖНА ДЕЙНОСТ

1. Ръководство и участие в научни проекти – през периода 2004-2015 година, кандидатката участва в конкурса за „Доцент” с отчетени участия в изпълнението на общо 9 (девет) научни проекти. ♦-Основната част (5 бр. = 55.5%) от проектите (2004–2007 до 2010 г.) са финансирани от ССА; ♦- 22.2% (2 бр.) научни проекти са финансирани от МОН (през периода 2007-2013 г.),отнасящи се до „Подкрепа за развитието на млади учени” (координатор в проекта от страна на АУ, Пловдив); и „Студентски стажове и практики по оперативна програма „Развитие на човешки ресурси”; ♦-22.3% (2 бр.) научни проекти (2007–2013 до 2015 г.) са конкурсно финансирани от НИЦ при АУ, Пловдив, отнасящи се до „Студентски практики” (при съфинансиране от ЕСФ, с ангажимента като академичен наставник гл. ас. М.Марчева) и „Селекционна оценка на генетичен потенциал за продуктивност и екологична пластичност;

♦- Един от научните проекти е с **продължаващо изпълнението (2014–2017 г. към ССА)** на тема „Оценка на риска от воден дефицит и екстремни температури при отглеждане на полски култури и роля на напояването и торенето за преодоляването им“.

Списъка на научните проекти, в които е участвала и участва гл.ас.М.Марчева са правилно отразени с посочване на периода, базовите организации и финансиращите органи и институции. За всички научни проекти с участието, под ръководството или разработени от гл. ас. д-р М.Марчева има представени доказателствени материали (Служебни бележки и Удостоверения от съответните научни звена–ССА, ЗИ, Ст. Загора, ИПК, Чирпан, АУ). Научните проекти, са свързани тематично с пряката научно-селекционна и преподавателска дейност на участничката в конкурса за „Доцент”.

Гл. ас. д-р М. Марчева умело използва резултатите от научните проекти в обучението на студентите по дисциплината „Селекция и семепроизводство на културните растения” в катедра „Генетика и селекция” към АФ на АУ, Пловдив.

2. Публикационна дейност – има представени общо **49 бр.** научни публикации., от които Автореферат и 3 бр. във връзка с дисертационния труд.

За участие в обявения конкурс за „Доцент” оценявам **45 бр – 91.8%** научни разработки, от които публикувани в: ♦- списания с IF – **9 бр.= 20.4%**; ♦- в международни реферирани научни списания – **11 бр. (25.0%)**; ♦- 31 бр = 63.3% са в български реферирани научни списания; ♦- доклади, публикувани в сборници от международни конференции – **11 бр. = 22.44%**; ♦-доклади публикувани в сборници от национални конференции -**16 бр. (32.7%)**.

Общият коефициент за IF и SJR е 3.245, а общият сбор на H Index - 65.

От представените 45 научни труда, 48.9% (22 бр.) са на латиница.

Научната продукция е реферирана в световни реферативни системи (EBSCOhost, Agris, Scopus, Web of knowledge, Springer, Централна научна селскостопанска библиотека.

Средногодишната научна продукция (за периода 2004-2016г.) възлиза на **4.17 бр.** при обща публикационна продукция (вкл. и научно-популярни статии). Средногодишната (само) научна продукция възлиза на **3.75 бр.** което доказва високата научна и публикационна активност на гл.ас д-р М. Марчева.

3. Отражение на научните публикации на кандидата в литературата – известни цитирания - Посочените в документацията цитирания са 22 бр., от цитирани трудове общо 14 бр. (31.1%), от които: ●-в чужди реферирани международни издания – 7 бр. (31.8%); ●- в български издания – 15 бр. (68.2%);

4. Научна дейност – кандидатката е с богата и сравнително високо резултатна преподавателска, научно изследователска и приложна дейност.

Основните научни направления, в които е работила гл.ас.М.Марчева са: - проучване и оценка на растителни, генетични ресурси; - оценка на селекционни материали, както по отношение на стабилност на продуктивността и качеството на

продукцията, така и по отношение на устойчивост на стресови фактори на средата на отглеждане; - проучване на възможностите за биологично зърнопроизводство и определяне на параметрите за оптимално семепроизводство на различни генотипове полски култури.

♦- **Проучванията са проведени и оценките са за:** - образци двуреден и многореден **ечемик**, сортове обикновена зимна (**мека**) и твърда **пшеница**, хибриди **царевица**, сортове пролетен **овес** и маслодаен **слънчоглед**, хибриди **рапица** и образци **лен**, картофи, **камелина**, **сафлор** и **мадия**.

Научно теоретични приноси

♦- **проведени са:** -хибридизационни **анализи** за установяване на унаследяването на показатели при сортове и линии **ечемик**; - изследвания и **математическа обработка на данните**, за установяване на корелационни зависимости при **ечемик**; - проучвания на **маслото** на **рапица**; -изследвано е **акмулирането на биологично активни вещества** в образци **лен**;

♦- **установено е че:** - масовият отбор по фенотип може да бъде по-ефективен ако се проведе в по-ранните хибридни потомства; -установени са 2 хибрида **рапица**, с препоръка за използването им и за селекционни цели; - **акмулирането на биологично активни вещества** е съпроводено със значителни промени в тяхното съдържание.

♦- **доказани са:** -положителните корелационни зависимости (**връзки**) между добива на зърно с различните елементи на структурата на добива; - **маслото** на хибриди **рапица** са подходящи и за хранителни цели; -незаменимите полиненаситени **линолова** и **алфалиноленова** киселини варират в широки граници; -може да се определи оптималния срок за прибиране на **лен** и др.

Научно приложни приноси –

♦- **проведените проучвания са за:** -оценка на генетични ресурси от *Camelina sativa* L., като нова за страната ни култура, с изследване на мастно-киселинния съства на **камелина**, **лен**, **сафлор** и **мадия**; -за приложението на **ранен скрининг** по отношение на толерантност към абиотични стресови фактори; - **стабилността на българските сортове** зимна обикновена (**мека**) **пшеница**, на хибриди **маслодаен слънчоглед**, на хибриди **царевица** и на сортове **пролетен овес** по отношение на добивността им; - влиянието на **био-листни торове** за биологично земеделие.

♦- **доказано е:** -ранен скрининг на селекционни материали (**за толерантност към абиотични стресови фактори**), може да се извърши и при лабораторни условия; - **оптимизиран е Протоколът за „in vitro”** култивиране, с определяне концентрацията на растежни регулатори (**ABA -5 mg/l и Alar-50 g/l и 8-10°t C**); - общото извличане на **N,P₂O₅** и ефективността на тяхното използване е в обратно-пропорционална, корелационна зависимост; -добивът на енергия (**съдържание на СВ, СП, мазнини, БЕВ и АСВ в зърното**) е до 3 пъти по-нисък през стопански години с изразено засушаване; - доказана е значимостта на **влиянието на генотипа** при формирането на добива зърно.

♦- **новодоказани научни постижения:** - за първи път се прилага **модел** за количествена и комплексна оценка (**по Станков 2013г**) на селекционни материали, с възможност за определяне на сортове, с най-висока обща количествена оценка, за включване в селекционни хибридизации, респ.за включване в производството.

♦- **препоръки за:** -използването на *Camelina sativa* L като функционална храна, като фураж и като източник на масло за технически цели; - за включване в селекционни програми за създаване на нови сортове, подходящи за условията на България; - сортът **Крами** за използване като ген-плазма за създаване на нови високодобивни сортове **ечемик**; - образците **58/125/14** и **58E 126/10** се препоръчват за включване в селекционни програми за подобряване на толерантността към засушаване на зимна **мека пшеница** и др.

5. Оценка за националната и международна обществената активност на кандидата: – активността в научната дейност на гл.ас. М. Марчева е видна от броя на

публикациите ѝ на латиница (22 бр.), броя на същите с IF (9 бр.) и броя на цитиранията - 22 бр цитирания от 14 научни разработки.

Владеенето и ползването на много добро и отлично ниво на руски, френски и английски език ѝ дава възможности за международни връзки и добра научна дейност.

♦- гл.ас. д-р М. Марчева е млад учен с определено делови поглед по отношение на научната и преподавателската дейност, за ефективното обучение на студентите по „Селекция и семепроизводство на културните растения” и сходни дисциплини. Същата извежда упражненията със студенти от редовно и задочно обучение на ОКС „Бакалавър” в специалностите Агрономство (Полевъдство, Растителни биотехнологии, Растителна биология), по дисциплината „Селекция и семепроизводство” и Агрономство, Лозаро-градинарство, (Декоративно земеделие, Растителна защита, Агролесовъдни системи и планинско земеделие, Биологично земеделие, Растителна защита).

Водила е упражнения по дисциплините „Селекция и семепроизводство”, „Семепроизводство на полски култури”, „Растителни и генетични ресурси”, „Селекция и приложни in vitro техники”, „Селекция на полски култури”, „Селекция, семепроизводство и биометрия”.

III. КРИТЕРИИ за заемане на академична длъжност „Доцент” и изпълнението им (по ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ респ. ППЗРАСРБ на АУ, Пловдив)

ПОКАЗАТЕЛИ	Критерии за „Доцент”	Гл. ас. доктор Марина П. МАРЧЕВА
Обявен конкурс в Дв бр. 94/04.12.2015г./Заявл.24.02.2016		
Научна степен	Доктор	2007 (Диплома №31399/21.05.2007 на ВАК)
Научно звание, научна степен – академична длъжност	Асистент, Гл. асистент	АУ, Пловдив – от 10.01.2011 АУ, Пловдив – от 07.03.2011г
Преподавателска дейност - Удостоверение № ЛС-08/28.01.2016г.АУ) Общ преподавателски стаж	--	5 години и 21 дни
Ръководство на Дипломанти и Докторанти	-	2
Брой публикации – общо:	30	49 бр. – 163.3%
в т.ч. във връзка с конкурса на Доцент	30	45 бр. – 150.0%
- средно годишно (12 години научен стаж – 2004-2016)	-	Общо 4.17 бр/ научни 3.75 бр.
- самостоятелно + I-ви + II-ри автор (50%)	50.0%	60.0% - 27 бр.
- реферирани в български научни източници	-	31бр. – 68.8%
и в чужди научни източници	-	11бр. – 31.2%
- научни статии с IF (общ коефициент 3,245 и HІ – 65)	-	Общо 10 / 9 бр за конкурса
- Участия в научни форуми в България (2005-2015г)	5	10 бр. – 200.0%
- в научни форуми в чужбина (2008-2015 г.)	2	5 бр. – 250.0%
-Издадени учебници/учебни помагала (Издателство на Аграрен Университет, Пловдив)	1	1бр. – Ръководство за упражнения по ССКР и растителни биотехнологии
Участие в научни проекти	-	9 бр.
в т.ч. финансирани от външни организации	-	МОН + ССА – 7 бр. – 77.8%
- като ръководител на проекти	-	1 (2013-2015г – НИЦ)
- разработила научни проекти	-	1 (към ИРГР, Садово)
- техн.секретар + координатор на научни проекти	-	1 + 2 бр.
Учебна заетост (за конкурс „Доцент”)	-	За периода 2011-2016 г.
-средногодишна (академични часа) – 119.3%	360 часа	2147 акад.часа/429.4год.
- лекционни часове - 140.0%	30 часа	42 часа
Брой известни цитирания от други автори	10	22 – 220.0%
- в т.ч.. в чуждестранни научни източници	5	7 - 140.0%
Членство в авторитетни професионални организации (в научни съвети; научно жури	Рецензент към списания: Аграрни науки, „Journal of Central European Agriculture, Turkish Journal of Agriculture and Natural Sciences, Emirate Journal of Food and Agriculture и др.	

От данните посочени в таблицата е видно, че кандидатката за заемане на академичната длъжност „Доцент”, превишава чувствително всички критерии според

изискванията на ППЗРАСРБ в АУ, Пловдив: ♦-придобила е ОНС „Доктор”; ♦-заемала е академичните длъжности „асистент” и „главен асистент”, ♦-с 5 годишен трудов стаж като такава в АУ, Пловдив; ♦-разработената научна продукция възлиза на 150.0% над необходимите според критериите; ♦-средногодишната научна продукция е общо 4.17/3.75 бр.; ♦-публикациите (*самостоятелни, I-ви и II-ри автор*) са 60.0%; ♦-68.8% от публикациите са в реферирани български научни източници; ♦-31.2% от научната продукция са публикуване в чужди научни източници; ♦-научните статии с IF са 9 бр.; ♦- двойно повече (200.0%) са участията в национални научни форуми; ♦- 2.5 пъти (250.0%) повече са участията в научни форуми в чужбина; ♦- Съавтор в 1 бр. „Ръководство за упражнения по ССКР и растителни биотехнологии”; ♦-участва в разработването и изпълнението на 9 научни проекти в т.ч. като ръководител (1 бр.), като технически секретар и координатор (3 бр.); ♦-средногодишната натовареност с академични часове възлиза на 119.3 % (429.4 часа при годишно 360 часа) в т.ч. 42 академични часа лекционно натоварване; ♦-има ръководени и успешно защитили 2 дипломанти; ♦-известните цитирания възлизат общо на 22 бр - 220.0% над изискуемите в т.ч. 140.0% в повече са цитиранията в чужди научни източници (7 бр.); ♦- Рецензент към научни списания: *Аграрни науки, Journal of Central European Agriculture, Turkish Journal of Agriculture and Natural Sciences, Emirate Journal of Food and Agriculture* и др.

Критични бележки – нямам критични бележки. От разгледаната и анализирана документация мисля, че гл. ас. д-р М. Марчева е бъдещ много добър преподавател и учен.

Лични впечатления – добрите впечатления съм добила от личните контакти, от задълбоченото й отношение към научната и преподавателска дейност, от перфектно подредената документация във връзка с конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент” и от научните и научно-приложни постижения, които за млад човек, в началото на трудовия и научен стаж са забележителни.

Заключение

Гл. ас д-р М. Марчева, като кандидат в конкурса, отговаря и надвишава чувствително изискванията по чл. 4 (3) от ЗРАСРБ и чл. 5 (3) от ППЗРАСРБ и на изискванията на ППЗРАСРБ в АУ, Пловдив за заемане на академичната длъжност „Доцент”.

Резултатите и постиженията от научната дейност и посочените приноси в научната продукция са оригинални и са лично нейно дело. Информацията е достоверна.

Предложение:

След разглеждането, подробния анализ на предоставените ми по обявения конкурс документи и материали, смятам, че дейността на гл. ас д-р М. Марчева се отличава с целенасоченост на експерименталната работа, многопосочност и възможност за практическа реализация на резултатите, с прецизност, старателност и научност в преподавателската дейност, с ефективност по отношение на обществената дейност, което ми дава основание, да дам висока оценка за цялостната дейност на гл. ас. д-р МАРИНА ПЕТРОВА МАРЧЕВА.

Препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури, да гласуват положително и да предложат на Научният съвет на Агрономически факултет на Аграрен Университет, Пловдив, за „Доцент” по Направление 6.1. Растениевъдство, специалност „Селекция и семепроизводство на културните растения”, да бъде избрана гл. ас. д-р МАРИНА ПЕТРОВА МАРЧЕВА

18 Май 2016г
Пловдив

Изработил становището

